

Ekojärjestelmätuki

CAP-seminaari 2023 Oulunsalo

**YHDYSKUNTA- JA
YMPÄRISTÖPALVELUT**

OULU

Oulun maaseutupalvelut Jaana Juvani
13.4.2023

Tuen yleiset ehdot

- Yksivuotinen sitoumus
- Valittavana neljä eri ekojärjestelmää:
  - Talviaikainen kasvipeite (sitoumuskausi 30.10.-15.4./16.5.)
  - Luonnonhoitonurmet (sitoumuskausi kalenterivuosi)
  - Viherlannoitusnurmet (sitoumuskausi kalenterivuosi)
  - Monimuotoisuuskasvit (sitoumuskausi kalenterivuosi)

Tuen yleiset ehdot

- Tuenhakijan pitää olla aktiiviviljelijä.
- Luonnonhoitonurmia, viherlannoitusnurmia ja monimuotoisuuskasveja koskevien ekojärjestelmien tukea myönnetään enintään 25 prosentille suorien tukien tukikelpoisesta alasta.
- Tukialueella C luonnonhoitonurmia koskevan ekojärjestelmän tukea myönnetään enintään 10 prosentille suorien tukien tukikelpoisesta alasta.
- Viherlannoitusnurmille tukea voidaan maksaa samalle alalle enintään kolmena vuonna peräkkäin.
- Monimuotoisuuskasvien niittykasveille ja peltolintukasveille tukea voidaan maksaa samalle alalle enintään kahtena vuonna peräkkäin.

Arvioidut tukitasot vuonna 2023

- Luonnonhoitonurmet 65 €/ha
- Viherlannoitusnurmet 80 €/ha
- Monimuotoisuuskasvit 300 €/ha
- Talviaikainen kasvipeite 50 €/ha

Luonnonhoitonurmet

- Kasvustoksi kelpaa vuonna 2023 kylvetty tai aiemmin kylvetty monivuotinen nurmikasvusto (myös luonnonheiniä ja ruohovartisia kasveja kasvavat kasvustot).
- Siemenseoksen painosta enintään 20 % typensitojakasveja.
- Perustettavasta kasvustosta viljelymuistiinpanoihin kirjattava kasvilajit ja niiden osuudet seoksesta.
- Muokkaus on sallittu vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä.
- Niitto vähintään joka toinen vuosi 31.8. mennessä. Pahoissa rikkakasvitilanteissa niitto joka vuosi viimeistään 31.8. niin, että rikkakasvien leviäminen estyy.

Luonnonhoitonurmet

- Ei saa lannoittaa.
- Kasvinsuojelu hyväksytty vain kasvuston päättämisessä.
- Jos olet käyttänyt kasvinsuojeluaineita edeltävänä vuonna luonnonhoitonurmen päättämiseen, et voi sitoutua seuraavana vuonna samalla alalla luonnonhoitonurmen toimenpiteeseen.
- Kasvusto säilytettävä 31.8. asti.
- Laidunnuksessa ja sadonkorjuussa ei rajoitteita.

Viherlannoitusnurmet

- Kasvustoksi kelpaa vuonna 2023 kylvetty tai edellisenä vuonna suojakasvin kanssa kylvetty nurmikasvien ja typensitojakasvien seos, kunhan se täyttää ehdot.
- Siemenseos: vähintään 4 eri lajia! Siemenseoksen painosta vähintään 20 prosenttia typensitojakasveja.
- Viljelymuistiinpanoihin on kirjattava siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet.
- Muokkaus sallittu vain kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä.
- Niitto vähintään joka toinen vuosi 31.8. mennessä. Pahoissa rikkakasvitilanteissa niitto joka vuosi viimeistään 31.8. niin, että rikkakasvien leviäminen estyy.
- Ei saa lannoittaa.
- Kasvinsuojelu hyväksytty vain kasvuston päättämisessä.
- Jos olet käyttänyt kasvinsuojeluaineita edeltävänä vuonna viherlannoitusnurmen päättämiseen, et voi sitoutua seuraavana vuonna samalla alalla toimenpiteeseen.

Viherlannoitusnurmet

- Kasvusto säilytettävä 31.8. asti.
- Toisesta vuodesta alkaen lannoitus ja kasvinsuojeluaineiden käyttö on sallittu 1.8. alkaen, jos alalle kylvää syyskylvöisiä kasveja.
- Kasvuston saa korjata
- Maksaminen:
  - Samalle alalle voidaan myöntää viherlannoitusnurmia koskevan ekojärjestelmän tuki *enintään kolmena* vuonna peräkkäin.
  - Ei makseta vuoden 2022 maatalouskäyttöön otetulle alalla, luomu alalle, Natura-alueiden pysyvän nurmen alalle eikä pysyvän nurmen alalle, jos ennalistamismenettely on otettu käyttöön

Monimuotoisuuskasvit

- Monimuotoisuuskasvien kasvusto on kylvettävä vuonna 2023, syyskylvöiset kasvit saa kylvää vuoden 2022 syksyllä. Kasvustoa ei saa perustaa suorakylvämällä nurmeen.
- Monimuotoisuuskasvien siemenseoksessa on oltava vähintään kahta kasvia yhdestä seuraavista ryhmistä:
  - **pölyttäjähyönteis- ja maisemakasvit;**
  - **riistakasvit;**
  - **niittykasvit;**
  - **Peltolintukasvit**
- Samalle alalle tukihakemuksessa ilmoitetuille niittykasveille ja peltolintukasveille voidaan myöntää tuki enintään kahtena vuonna peräkkäin.

Monimuotoisuuskasvit

- Viljelymuistiinpanoihin on kirjattava siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet.
- Saa lannoittaa vain kasvuston perustamisen yhteydessä.
- Kasvinsuojeluaineita ei saa käyttää koko kalenterivuonna.
- Muokkaus sallittu vain perustamisen ja päättämisen yhteydessä.
- Niitto sallittu pääasiallisen kukinnan jälkeen, mutta aikaisintaan 1.8. Riistakasvien sadon saa korjata riistaeläinten ruokintaa varten myös aiemmin kuin 1.8.
- Laidunnus ei ole sallittu.
- Kasvusto on säilytettävä 30.9. asti.

Pölyttäjähönteis- ja maisemakasvit

- Siemenseoksessa oltava vähintään kahden kasvin tai kasviryhmän siemeniä alla olevista:
  - Auringonkukka
  - Hunajakukka
  - Sinimailanen
  - Persianapila
  - muut kylvövuonna kukkivat apilat
- Keltalupiini
- Virnat
- ruis- tai ahdekaunokki
- Malvat
- Kehäkukat
- Öljypellava
- Mesikät
- Lisäksi seoksessa voi olla muita kylvövuonna kukkivia kaksisirkkaisia kasveja enintään 30 prosenttia siemenseoksen painosta

Riistakasvit

- Perustettavan riistakasvikasvuston etäisyyden on oltava vähintään 50 metriä sellaisesta tiestä, jonka liikennetiheys on yli 3 000 autoa vuorokaudessa. (VIPU)
- Riistakasvien sadon saa korjata riistaeläinten ruokintaa varten jo ennen 1.8.
- Riistakasvien siemenseoksilla kylvettyjen peltojen kasvusto on käytettävä riistan ruokintaan joko pellolla, sen läheisyydessä tai erillisellä ruokintapaikalla.

Riistakasvit

- Siemenseoksessa on oltava vähintään **kahden seuraavan kasvin** tai kasviryhmän siemeniä:
- Viljat, tattari, auringonkukka, öljypellava, rypsi, rapsi, sinappi, herne, härkäpapu, rehukaali, öljyretikka, rehusokerijuurikas, naattinauris tai turnipsi, ruisvirna, rehuvirna, ruistankio, heinäkasvit, apilat
- Jos riistasiemenseoksessa on vilja, heinäkasvi tai apila, **lisäksi on oltava aina myös jokin yksivuotinen kasvi, joka ei ole heinä, apila tai vilja.**

Niittykasvit

- Niittykasvien siemenseoksessa on oltava nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan ja vähintään yhden monivuotisen niittykasvin siemeniä:
  - harakankello
  - valkoailakki
  - ahdekaunokki
  - keltasauramo
  - ketoneilikka
  - Mäkitervakko
  - nurmikohokki
  - purtojuuri
  - puna-ailakki
  - päivänkakkara
  - ruusuruoho
  - särmäkuisma tai
  - muu vastaava kotimainen niittykasvi
- Lisäksi seoksessa voi olla yksivuotisten niittykasvien tai virnojen siemeniä, ei kuitenkaan viljojen siemeniä.

Peltolintukasvit

- Siemenseoksessa on oltava edellä lueteltujen niittykasvien lisäksi:

- Ruisvirnan
- Hunajakukan
- Kehäkukan
- Pellavien
- Durran
- Punahirssin
- Tattarin
- Maissin
- Auringonkukan
- Kvinoan
- Rypsin
- Rapsin
- Kuminan
- Viljojen siemeniä voi olla enintään 50 kiloa hehtaaria kohden.
- Apiloita ei hyväksytä peltolinnuille tarkoitetuiksi monimuotoisuuskasveiksi.

Siirtymäsäännös

- **Niittykasvien tai peltolintukasvien** kasvusto, joka on ilmoitettu tukihakemuksessa vuonna 2022 ympäristökorvauksen monimuotoisuuspeltona, voidaan ilmoittaa vuonna 2023 ekojärjestelmän monimuotoisuuskasvien kasvustona, **jos se täyttää ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasvien ehdot.**

Talviaikainen kasvipeitteisyys

- Toimenpiteeseen voi ilmoittaa peltoalaa, pysyvien kasvien alaa ja pysyvää nurmea.
- Tukea voidaan myöntää:
  - pellon ja pysyvien kasvien aloista, jotka säilytetään muokkaamattomana 31.10.2023–15.4.2024 ja
  - **pysyvien nurmien** alasta, jotka säilytetään muokkaamattomana 31.10.2023-16.5.2024
- Talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen hyväksyttävää alaa ei saa kyntää eikä muutoin muokata, ja alalla oleva sänki- tai kasvipeite on säilytettävä.
- Ilmoita kasvipeitteiset alat syysilmoituksella.

Talviaikaiseen kasvipeitteeseen hyväksyttävät alat:

- viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen korjaamattomat kasvustot ja sänki
- syyskylvöiset viljat, syyskylvöiset öljykasvit sekä muut syyskylvöiset kasvit
- nurmikasvit ja ruokohelpi, pois lukien luonnonlaitumet ja hakamaat
- luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet
- kumina
- mansikka

Talviaikaiseen kasvipeitteeseen hyväksyttävät alat:

- pysyvät puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto;
- kerääjäkasvit ja välikasvit;
- maanparannus- ja saneerauskasvit;
- monimuotoisuuskasvit;
- viherkesannot
- talven yli säilytettävät kasvustot
- **kemiallisesti tuhottu nurmikasvien**, viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen sänki.

Talviaikaisesta kasvipeitteisyydestä ei makseta:

- Vuodesta 2023 alkaen raivatuille aloille
- Natura-alueiden pysyvien nurmien aloille
- Pysyvien nurmien aloille, mikäli ennallistamisvelvoite on otettu käyttö
- Ympäristökorvauksen suojavyöhykkeille ja vastaavalle Ahvenenmaan toimenpiteen alalle
- Ympäristökorvauksen turvepeltojen nurmille ja vastaavalle Ahvenanmaan toimenpiteen alalle
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevan ympäristösopimuksen alalle.

Pysyvän nurmen vaikutus talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen

- Pysyvän nurmen ala, josta haetaan talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, on säilytettävä **31.10.–16.5.** kyntämättä.
- Tuenhakija **ei saa vähentää pysyvän nurmen alaa** tilallaan sinä aikana, jona hän sitoutuu talviaikaista kasvipeitettä koskevaan ekojärjestelmään.
  - Jos haet pysyvän nurmen lohkolle talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, et voi kyntää pysyvän nurmen lohkoa ajanjaksolla 31.10.–16.5.
  - Jos haet yhdellekin pysyvän nurmen lohkolle talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea, et voi kyntää sellaisia pysyvän nurmen lohkoja 31.10.–15.4. välisenä aikana, joille et hae talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea.
- Ennen 31.10. voi pysyvän nurmen kyntää ja kylvää alalle esimerkiksi syyskasvin. Tällöin se ei ole pysyvä nurmi ekojärjestelmän talviaikainen kasvipeitteisyyden sitoumuskaudella 31.10.–16.5.